

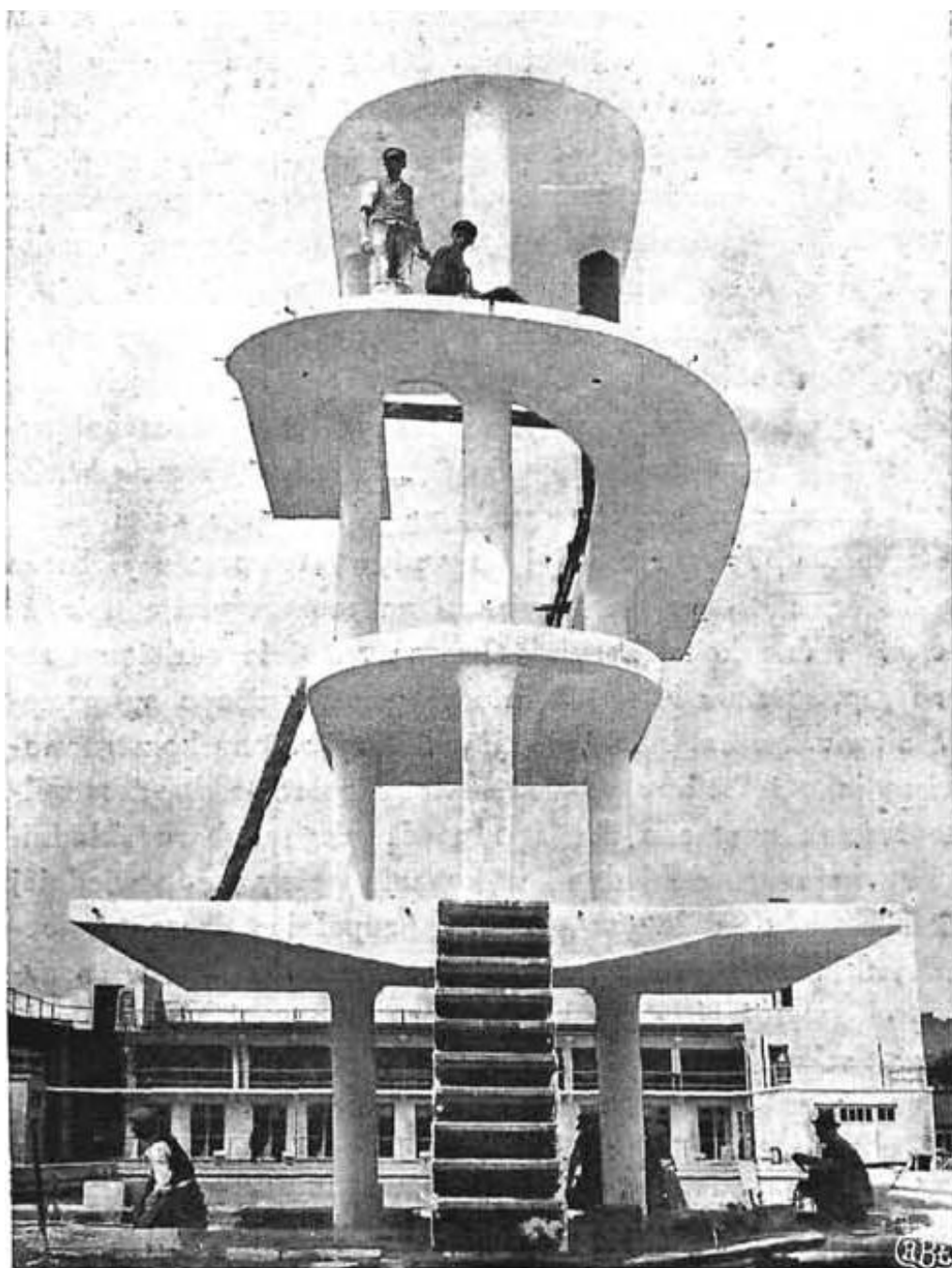
Dokumentacja złożona do konkursu na kuratorski projekt wystawy w
Pawilonie Polskim na 16 Międzynarodowej Wystawie Architektury w
Wenecji w 2018r.

Tytuł: Baseny Publiczne

Kuratorzy: Karolina Maria Czączek, Adam Snow Frampton

Public Pool / Baseny Publiczne

Kuratorski Projekt Wystawy w Pawilonie Polskim
na 16 Międzynarodowej Wystawie Architektury w Wenecji
w 2018 roku

Wieża skoków do wody basenu Klubu Sportowego Legia zaprojektowana w 1928 roku przez Aleksandra Kodelskiego oraz Romualda Raksimowicza

Public Pool - koncepcja wystawy

Tematem przewodnim wystawy w Polskim Pawilonie jest architektura basenów publicznych. Baseny publiczne są kwintesencją wolnej przestrzeni (freespace). Pływanie pozwala na jednoczesne doświadczenie intymności oraz wspólnoty. Stan odosobnienia podczas pływania odbywa się pośród tłumów. Granice personalnej przestrzeni kurczą się i nakładają podczas nieformalnych rytuałów wokół kąpieliska.

Historia basenów publicznych jest mocno związana ze zmianami politycznymi, społecznymi i ekonomicznymi, które w różnych okresach kształtowały przestrzeń publiczną w Polsce. Budowa basenów publicznych przed II wojną światową była elementem modernizacji kraju oraz społeczeństwa. Kąpieliska budowane były jako obiekty sportowe (Baseny Klubu Sportowego Legia), zdrowotne (baseny solankowe w Ciechocinku) lub służyły jako zbiorniki retencyjne (basen w Elblągu). W drugiej połowie XX wieku, baseny publiczne budowane były często jako część robotniczych klubów sportowych (baseny przy stadionie Skra) oraz parków rekreacyjnych (basen Fala w Łodzi oraz Chorzowie). Jednocześnie, kąpieliska, sport oraz kultura fizyczna, często były narzędziem politycznym w krajach bloku wschodniego.

Po upadku muru berlińskiego, przestrzeń publiczna w Polsce nie uniknęła presji transformacji gospodarczej. Niestety wszystkie z wyżej wymienionych basenów publicznych nie przetrwały zmian. W 2011 roku, najbardziej symboliczny element basenów Legii – wieża skoków zaprojektowana w 1928 roku przez Aleksandra Kodelskiego oraz Romualda Raksimowicza – została rozebrana po

dłuższej walce o jej konserwację.

Baseny publiczne, odgrywają ważną rolę jako wolna przestrzeń publiczna oraz społeczny kondenser. Doświadczenie tej przestrzeni wzmocnione jest przez jej architekturę. Ludzkie ciało, wolne od warstw ubrań, wchodzi w interakcję z elementami krajobrazu i małej architektury – schodami, pochylniami, tarasami słonecznymi oraz wieżą skoków. Słońce, woda oraz faktura płaszczyzn wpływają na percepcję przestrzeni jako strefy komfortu. Chłodzące prysznice zmieniają intymną aktywność w publiczny spektakl. Skok do wody z wysokości wieży to najlepszy przejaw wolności. Moc architektury urzeczywistniona jest poprzez sekwencję ruchów skoczka, który po zanurkowaniu w wodzie doznaje uczucia dodatkowej wolności od grawitacji.

Co straciliśmy wraz z zniknięciem publicznych kąpielisk z map naszych miast? Które elementy stanowiły o ich atrakcyjności jako miejsca spontanicznych interakcji społecznych? Jak możemy na nowo wykorzystać i zinterpretować elementy architektury basenów w dyskusji na temat przestrzeni publicznej?

Widok na kompleks basenów przy stadionie sportowym Skra oraz Pola Mokotowskie

Public Pool - scenariusz wystawy

Celem wystawy jest fizyczne doświadczenie skali, formy oraz faktury architektury basenów przez zwiedzających. Zamiast odtworzenia typowego basenu, proponujemy pokazać elementy małej architektury związanej z przestrzenią kąpieliska – zjeżdżalnię, trybuny, natryski oraz wieżę skoków do wody. Chcemy, aby elementy te zyskały nową jakość oraz funkcję w kontekście Weneckich Giardini i tematu przewodniego biennale.

Głównym elementem wystawy jest rekonstrukcja wieży skoków do wody z nieistniejących już basenów Legii. Konstrukcja zlokalizowana będzie przed Polskim Pawilonem, wykorzystując wspólną, publiczną przestrzeń często pomijaną podczas organizacji wystaw. Wieża będzie wierną repliką funkcjonalistycznej formy w skali 1:1. Budowla będzie konstrukcją drewnianą z pomalowaną na biało okładziną ze sklejki. Wieża do skoków będzie mocnym akcentem wizualnym dla potencjalnych zwiedzających, widocznym zza kanału Riod Del Giardini. Dodatkowo, zachęcenie gorącym klimatem Wenecji, proponujemy zainstalowanie repliki natrysków wodnych, które mogą być użyte przez rozgrzanych i ciekawych doświadczenia zwiedzających.

Wewnątrz pawilonu, proponujemy odtworzyć fragment basenowych trybun, które zostaną wykorzystane jako miejsce do siedzenia podczas eventów i projekcji podczas trwania biennale. W pawilonie ustawiona zostanie również oryginalna zjeżdżalnia z basenów Skra. Pozwoli to na ocalenie tego niszczonego elementu architektury oraz nadanie mu nowej funkcji przez zwiedzających. Wnętrze pawilonu stanie się sceną, na której historia i elementy architektury polskich basenów zostaną zaprezentowane międzynarodowej

publiczności, i które mamy nadzieję, sprowokują dyskusję na temat przyszłości przestrzeni publicznej.

Oprócz fizycznego doświadczenia architektury w Polskim Pawilonie, zwiedzający będą mogli oglądać elementy graficzne – rysunki oraz opisy poszczególnych obiektów. Dodatkowo, planujemy projekcję wywiadów z użytkownikami i projektantami basenów oraz projekcję filmów z publicznymi basenami w tle. Jako część pawilonu, proponujemy stworzyć katalog basenów publicznych w Polsce, który będzie dostępny podczas wystawy oraz na dedykowanej stronie internetowej. Każde kąpielisko będzie zaprezentowane w formie rysunków, fotografii oraz opisów. Pragniemy, aby temat i sposób prezentacji był interesujący dla architektów oraz zrozumiały dla szerszej publiczności.

Rekonstrukcja wieży skoków oraz natrysków przed pawilonem

Fasada pawilonu z tytułem wystawy

Wnętrze pawilonu z elementami małej architektury oraz ilustracjami basenów publicznych

House Domino, Venice Biennale 2014. Przykład drewnianej konstrukcji dla wieży skoków.